

Leerrede over Handelingen 2: 6 t/m 21, uitgesproken op 1e Pinksterdag 9-06-1957
middagdienst te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen. - Psalm 72: 1 en 2

Lezen. - De twaalf artikelen des geloofs.

- Handelingen 2: vanaf vers 22 tot het einde.

Voorrede.

Wij lezen in Paulus' tweede brief aan de Corinthiërs, het tweede hoofdstuk in de verzen 15 en 16: "Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan; Dezen wel een reuk des doods ten dode; maar genen een reuk des levens ten leven. En wie is tot deze dingen bekwaam?" Dat is een zeer uitnemend woord van die grote heidenapostel, Paulus. Maar waardoor is het, dat zij Gode een goede reuk Christi zijn, zowel in degenen, die zalig worden als in degenen, die verloren gaan? Doordat zij, de eer van God op het oog hebbend, door de prediking van het Evangelie, Christus als enige Heiland en Zaligmaker boven alles hebben gesteld. Dat geeft ons tevens te kennen dat God Zich vrijmaakt van al Zijn schepselen, zonder onderscheid, zodat degenen die verloren gaan, nooit Gode de schuld zullen kunnen geven, maar in het gericht van God zullen moeten bekennen dat zij om hun eigen schuld verloren zijn gegaan.

Als wij de ruimte hebben, dan kunnen wij genoeg praten. Dan kan er op een vreselijke wijze dóórgeredeneerd worden. Maar als de dood komt, dan houden alle praatjes van een mens op. Dan staan wij voor de werkelijkheid. Dan komen wij in het gericht van God en zullen daar op duizend vragen niet één antwoord kunnen geven. Daar moet alles verstommen.

Daarom behoort zulk een woord van Paulus ons op te wekken om ten zeerste acht te geven op de leer des heils. Want de Heilige Geest, de derde Persoon in het Goddelijk Wezen, Die op het Pinksterfeest op zulk een milde wijze is uitgestort, kan in Zijn almacht, in één ogenblik wel werken wat een mens nodig heeft tot zijn heil en zaligheid, maar het welbehagen Gods is, dat door de verkondiging van het Evangelie zalig zullen worden degenen, die geloven. En degenen, die daartegenover blijven volharden in afkering van God, hun Schepper, zullen ook door dat Evangelie geoordeeld worden, dat het hun eigen schuld is. Reeds hier in de tijd en straks nog eens in het toekomstige.

Laat ons daar toch nauw acht op geven, want het is geen geringe zaak, dat God Zelf door Zijn Evangelieleer als tot ons komt en ons Zijn liefdehart toont, dat Hij zó lief de wereld had, dat Hij Zijn heilig Kind Jezus voor ons over had om ons zalig te maken. Och, neemt dat -- mag ik het een ieder bidden? -- toch in ernst ter harte! Het is de Heilige Geest Die het geloof, dat geloof dat zalig maakt, werkt, maar het middel waardoor de Heilige Geest werkt is de verkondiging van het heilig Evangelie. Daarom spreekt Paulus alzo, van Gode een goede reuk Christi te zijn, zowel in degenen, die behouden worden als in degenen, die verloren gaan.

Tekst:

In aansluiting op hetgeen waarover vanmorgen is gesproken, vragen wij thans uw aandacht voor het verdere gedeelte van dit tweede hoofdstuk uit de Handelingen der Apostelen, en wel vanaf het 6e t/m het 21e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

6. *En als deze stem geschied was, kwam de menigte samen, en werd beroerd, want een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken.*
7. *En zij ontzetten zich allen, en verwonderden zich, zeggende tot elkander: Ziet, zijn niet alle dezen, die daar spreken, Galiléërs?*
8. *En hoe horen wij hen een iegelijk in onze eigen taal, in welke wij geboren zijn?*
9. *Parthers en Méders en Elamieten en die inwoners zijn van Mesopotamië en Judéa en Cappadócië, Pontus en Azië.*
10. *En Frygië en Pamfylië, Egypte en de delen van Libyë, hetwelk bij Cyréne ligt, en uitlandse Romeinen, beiden Joden en Jodengenoten;*
11. *Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in onze talen de grote werken van God spreken.*
12. *En zij ontzetten zich allen, en werden twijfelmoedig, zeggende de één tegen de ander: Wat wil toch dit zijn?*
13. *En anderen, spottende, zeiden: Zij zijn vol zoeten wijns.*
14. *Maar Petrus, staande met de elven, verhief zijn stem, en sprak tot hen: Gij Joodse mannen, en gij allen die te Jeruzalem woont, dit zij u bekend, en laat mijn woorden tot uw oren ingaan.*
15. *Want deze zijn niet dronken, gelijk gij vermoedt; want het is eerst de derde ure van de dag.*
16. *Maar dit is het, wat gesproken is door de profeet Joël:*
17. *En het zal zijn in de laatste dagen, (zegt God) Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouden zullen dromen dromen.*
18. *En ook op Mijn dienstknechten, en op Mijn dienstmaagden, zal Ik in die dagen van Mijn Geest uitstorten, en zij zullen profeteren.*
19. *En Ik zal wonderen geven in de hemel boven, en tekenen op de aarde beneden, bloed en vuur, en rookdamp.*
20. *De zon zal veranderd worden in duisternis, en de maan in bloed, eer dat de grote en doorluchtige dag des Heeren komt.*
21. *En het zal zijn, dat een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.*

Zingen. Psalm 147: 3

Leerrede 1

Vanmorgen hebben wij gesproken over de eerste vier verzen uit dit hoofdstuk en stilgestaan bij vier punten:

1. Hoe de discipelen eendrachtig bijeen vergaderd waren.
2. De getrouwheid van Christus in het vervullen van Zijn beloften: "Ik zende de belofte Mijns Vaders op u."
3. Onder welke tekenen dat ging: Een stormwind en vurige tongen.
4. De kracht die daarvan uitging: Zij begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.

Wij hebben er de nadruk op gelegd, dat noch Petrus, noch één van de andere discipelen als volgt gesproken hebben: "Nu zullen wij eens gaan spreken en de zaak even recht zetten", maar

dat zij begonnen te spreken zoals de Géést hun gaf uit te spreken. Zij werden dus instrumenten in de hand des Geestes. Hij sprak door hen. Dan is het altijd goed. Uit de tweede brief van Paulus aan de Corinthiërs hebben wij zo-even voorgelezen: "En wie is tot deze dingen bekwaam?", namelijk om het Evangelie te verkondigen. Dat is men alléén als men een instrument is in de hand van God.

In ons tekstgedeelte staat vermeld, wie er allemaal te Jeruzalem vergaderd waren, hoe zij reageerden op hetgeen er plaats had en hoe de apostel Petrus één van de sleutelen van het hemelrijk, die Christus beloofd had, greep, en de hemelpoort wijd open zette, opdat allen die verslagen waren, zouden kunnen ingaan en zalig worden. Merkt ook aan hoe het Gode, in Zijn Goddelijke wijsheid, behaagde -- daarin Zijn liefde en getrouwheid openbarend -- dat Hij alles op een zodanige wijze deed, dat in een oogwenk van tijd, de grootheid en de heerlijkheid van Zijn werk alom bekend werd.

Het was Pinksterfeest, het feest van de vijftigste dag, het oogstfeest. De stad was vol mensen. Allereerst lezen wij hier in vers vijf: "En er waren Joden, te Jeruzalem wonende, godvruchtige mannen van alle volken dergenen, die onder de hemel zijn." Dat zullen mogelijk mensen geweest zijn, die een tijdlang te Jeruzalem waren om onderwezen te worden in de leer van God en in de kennis van Israëls God. Zij worden genoemd: "Godvruchtige mannen van alle volken dergenen, die onder de hemel zijn." Wij mogen daaronder wel verstaan, dat zij, uit wat in hen werkte, naar Jeruzalem waren gekomen om God te zoeken, Hem te mogen kennen en vrede te verkrijgen voor hun ziel.

Terwijl zij daar zijn, heeft dat plaats: die stormwind en dat zij vurige tongen zien op die Galilése mannen en hen horen spreken met andere talen. Zij worden daar plotseling voor een grote zaak geplaatst, want daar zijn eenvoudige mannen die in één ogenblik zó geleerd zijn, dat: er is geen taal of zij spreken die. Dus zij behoeven van geen enkele taal te zeggen: "Die ben ik niet machtig." Je kunt geloven, dat dat een geweldige verbazing teweeg gebracht heeft! Met de torenbouw van Babel is het ook verbazingwekkend geweest. Toen waren de mensen óók eendrachtig bijeen - op hùn manier dan - want ze wensten een toren te bouwen, welks opperste tot in de hemel zou reiken. Zij zeiden: "Laat ons een naam voor ons maken, opdat wij niet misschien over de ganse aarde verstrooid worden." Ja, wat die mensen beoogden, was wel niet de bedoeling van God. God wilde Zichzèlf een Naam op de aarde maken.

God had, tot een teken, Zijn boog gesteld in de wolken, dat Hij de aarde niet meer door een vloed verdelgen zou, maar misschien hebben er nog wel gedacht: als het weer zo gaat regenen, dan kunnen wij, als het opperste van die toren tot in de hemel reikt, naar boven klimmen. Maar God zag, wat die nietige mensjes aan het uitvoeren waren, en ... Hij verwarde hun spraak. Ja, dan moet je vanzelf het werk, om een toren te bouwen, staken, want ze konden toen niet meer met elkaar overweg. Het is bij hen ook niet zó geweest: "Wij zullen elkaars taal wel leren." Néén; het was tegelijk een afgedane zaak. De torenbouw ging niet door. Klaar!

Maar hier lezen wij, dat toen de Heilige Geest kwam, de discipelen, als instrumenten die God verkoren had, zodanig werden aangegord, dat zij in één ogenblik, zowel met kracht als met wijsheid en verstand, konden spreken over die Naam, die boven alle naam is: over Christus; dat Hij gestorven was en dat Hij opgestaan was. Maar ook dat Hij gezeten is aan de rechterhand Gods des Vaders als een Vorst en Gebieder der volkeren, door Wie Israël zou hebben vergeving van zonden en het leven tot in eeuwigheid. Wat moet dat een verbazing gewekt hebben.

Daarom lezen wij: "En als deze stem geschied was, kwam de menigte samen en werd beroerd, want een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken.

En zij ontzetten zich allen, en verwonderden zich, zeggende tot elkander: Ziet, zijn niet alle dezen, die daar spreken, Galiléërs?" Met andere woorden: hier is een wonder, want wat onmogelijk scheen, gebeurde. Juist! Dàt is nu zuiver het werk van de Heilige Geest. Dan worden wij er rechtstreeks bijgebracht, dat wat aan 's mensen zijde onmogelijk is, door die Geest kan geschieden. Laat ons dat in de zin van onze gedachten bewaren! Want als wij ons oog op God geslagen hebben, dan gaat in vervulling dat die Majesteit Gods, Zichzelf een eeuwige Naam wil maken op aarde.

Toen de torenbouwers van Babel zichzelf een naam wilden maken, kwamen zij er achter, dat God alles van een gevallen mens afbreekt. Willen wij onze zaligheid uitwerken, willen wij zèlf doen, hetzij wetend, hetzij onwetend, een naam makend voor onszelf, al vermenen wij dat wij nòg en nòg zo op het goede pad zijn en ijveren voor hetgeen Gode welbehagelijk is, dan zullen wij ervaren, dat wij God tégenkrijgen.

Wat is dan Zijn oogmerk? Hij wil dat wij het ons onderwerpen, namelijk dat wij in een staat zijn, waarin alle mensenkrachten te kort schieten; dat wij zijn in een verlóren staat, in Adam verdoemd. Dat die staat zó verschrikkelijk is, dat als er ooit wat van ons terecht zal komen, dat dan alleen kan uit Zijn eeuwige genade.

Ziet dan hier, dat het wel mogelijk is. Want als God zondaars wil bereiken, zelfs doordringen tot in hun hart, dan laat Hij ongeleerde mensen spreken met zùlk een taal, dat men het heel goed kan verstaan, zodat men niet in het duister behoeft te tasten: "Wat zou er nu gezegd zijn", of: "Wat zou de bedoeling daarvan zijn", maar dat men helder en klaar verstaat hoe de zaken bij God zijn en hoe het gesteld is met het werk des heils.

Van Gods Geest lezen wij hier, dat Hij van boven kwam, uit de hemel, met een geluid als van een geweldige, gedreven wind. Dat wij wel acht slaan op deze zaak, want waar de Heilige Geest komt, dus als uit het zoele zuiden van het eeuwig welbehagen Gods, daar brengt Hij àlles aan wat er moet wezen. Immers, al zouden die mensen nòg zo vloeiend Hebreuws gesproken hebben, zodat degenen, die die taal kenden, verbaasd zouden hebben gestaan over hun redenaarstalent, dan nog zouden degenen, die die taal niet kenden, de schouders er voor opgehaald hebben en zeggen: "Waar hebben die mensen het zo druk over? Begrijp jij, dat men daar met open mond naar staat te luisteren?"

Daar Christus het Hoofd is van Zijn kerk, en die kerk niet begrensd zou blijven binnen het Joodse land, maar zou zijn uit alle geslachten, talen, naties, volkeren -- Christus, Koning der koningen en Heere der heren -- zo draagt de Heilige Geest overal zorg voor. Is door de zonde de spraakverwarring gekomen, waardoor er veel verschillende talen zijn, de Heilige Geest lost die zwaarigheid tegelijkertijd geheel op. Daar wordt gesproken met alle talen die er nodig zijn. Wij lezen hiervan: "En hoe horen wij hen een iegelijk in onze eigen taal, in welke wij geboren zijn? Parthers en Méders, Elamieten en die inwoners zijn van Mesopotamië, en Judéa, Capadócië, Pontus en Azië. En Frygië, Pamfylië, Egypte en de delen van Libyë, hetwelk bij Cyréne ligt, en uitlandse Romeinen, beiden Joden en Jodengenoten; Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in onze talen de grote werken van God spreken."

Van allen die daar tegenwoordig waren, behoefde er dus niet één te zeggen: "Ja, er schijnt daar wel wat bijzonders aan de hand te zijn, maar ik weet niet wàt hè, want ik kèn die taal niet! Neen; hier zijn alle problemen daaromtrent opgelost. De Heilige Geest is oppermachtig. Hij is eens-wezens met de Vader en de Zoon. Hij is niet een zekere kracht, maar een Goddelijk Persoon. En wat Gods liefde wil bewerken, dat ontzegt Hem Zijn vermogen niet.

Hier worden dus alle volkeren tot één vergaderd en aangesproken, opdat aller oog zou staan op die ene Persoon des Middelaars, Jezus Christus. Daarom staat er nogmaals: "En zij ontzetten zich allen, en werden twijfelmoedig, zeggende de één tegen de ander: Wat wil toch dit zijn?"

Hier is een wonder: "Hoe is dat mogelijk?" Men zou zeggen dat allen wel zo verslagen, zo ontzet, zo aangedaan moesten zijn, dat er nergens anders plaats voor was, dan om te horen de reine redenen van God. Maar ... Satan is óók present! Die is er aanstonds bij om de mensen aan te porren om er de spot mee te drijven. Zó is Satan. Als hij iets niet kan keren, dan zoekt hij het verdacht te maken. Nu blaast hij de toehoorders in: "Zij zijn vol zoeten wijns."

Ruim zeven weken tevoren, 't was toen ook op een morgen, om negen uur, dacht Satan dat hij volkomen overwinnaar was. Toen werd Jezus weggeleid om gekruisigd te worden met twee moordenaars. Tezamen gingen zij naar Golgotha, om daar, zoals het zich liet aanzien, een roemloos einde te vinden. Nu zeven weken later, ook om negen uur, geschiedt er dit. En dàt is niet te keren - die stormwind uit dat eeuwige welbehagen van God. Hoewel Satan het probeert met spotten, is het hem niet goed gekomen. Want, lezen wij: "Petrus, staande met de elven, verhief zijn stem, en sprak tot hen: Gij Joodse mannen, en gij allen die te Jeruzalem woont, dit zij u bekend, en laat mijn woorden tot uw oren ingaan. Want deze zijn niet dronken, gelijk gij vermoedt; want het is eerst de derde ure van de dag."

Dat is nu diezelfde Petrus die in Kajafas' hof tot driemaal had gezegd: "Ik ken deze Mens niet", en ten laatste de hof uitging en buiten de deur bitter stond te wenen. Men zou zeggen, dat hij in alle opzichten aan het kortste eind had getrokken. En ziet hier nu eens. Hier is hij opeens zulk een redenaar, die de mensen rechtstreeks aanspreekt op de teerste, de gevoeligste plaats. Hoewel zij spotten, begint Petrus niet met dood en eeuwigheid, met hel en verdoemenis, maar begint te spreken met: "Gij Joodse mannen." En wat betekent Jood? Dat betekent toch: Godlover? "Juda! gij zijt het, u zullen uw broeders loven." Door zo te spreken: "Gij Joodse mannen", maakt Petrus hen indachtig dat het niet hun werk is om te spóten, maar om God te loven.

Hij voegt er nog bij: "En gij allen, die te Jeruzalem woont." Jeruzalem was toch die grote, voorname stad, waarheen allen trokken om de dienst Gods waar te nemen, om daar geleerd en onderwezen te worden? Dan behoorden zij niet zo dwaas te doen alsof men 's morgens om negen uur al dronken was. Dat is immers veel te vroeg om dronken te zijn. Daarom spreekt hij ook niet: "Begrijpen jullie dat dan niet?" Neen, heel teder, vaderlijk, onderwijzend: "Deze zijn niet dronken, gelijk gij vermoedt." Alle scherpe kanten er af. Niet in het minst stekend.

Satan is op zijn manier werkzaam, maar de Heilige Geest spreekt hier alzó door Petrus. Want wij moeten de zaak niet zó nemen "O, wat is die Petrus hier toch opeens een wijze, geleerde man; wat een redenaar!" Neen. Wij moeten dit aanmerken dat het de Heilige Geest is Die de discipelschaar gevormd heeft en hen nu als instrumenten gebruikt. De Heilige Geest spreekt nu dóór hen, en daardoor komt de reinheid, de zuiverheid van de genadeleer hier in al haar heerlijkheid openbaar als een leer van liefde, als een leer waarvan geldt: wij hebben een redelijke godsdienst.

Petrus beroept zich in zijn spreken aanstonds op Gods Woord, hen indachtig makend op: "Maar dit is het, wat gesproken is door de profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen, (zegt God)." Petrus wil daarmee te kennen geven dat, niet hij aan het woord is, neen, maar dat God dat zegt. Als hij de profeet Joël aanhaalt, dan zullen zij er wel niet van buiten gekund hebben om bij het horen van de naam van die profeet, te denken aan zijn ernstige profetieën, alsook dat zijn naam betekent: "Jehova is God." God heeft dus gesproken door de profeet Joël, en Hij is de Onveranderlijke, dezelfde God, Die Zijn Woord bevestigt.

Wie van de toehoorders ook maar enige, de geringste eerbied voor God en voor Zijn Woord had, moest dus aanstonds zwijgen. Want hier is geen sprake van -- wat zoveel plaats vindt -- dat de éne mens voor de dag komt met "ik" en dat een ander zijn "ik" daartegenover plaatst. Neen. Petrus laat zichzelf, met àl zijn gedachten en inzichten, geheel buiten beschouwing. Die hééft hij ook niet, want hij is vervuld met de Heilige Geest.

Dáárom spreekt hij alzo: "Het zal zijn in de laatste dagen, (zegt God)." Moeten wij daarbij denken, dat de voleinding der wereld nabij is? Neen. Want het is nu al zo'n twintig eeuwen later, en nõg staat alles zoals het is. Wat dan? Wij onderscheiden in de Schriftuur drie tijdvakken. Het eerste loopt vanaf Adams val tot de wetgeving op de Sinäi. Vóór die wetgeving was er geen door God verordende openbare eredienst, maar God sprak tot de mens in gezichten en dromen. Wij lezen dat Noach, Abraham, Izak, en Jakob, die heilige mannen, God offer brachten zonder dat daar voorschriften voor waren, zoals op welke dagen, hoeveel enz.

Bij de Sinäi breekt er een tweede tijdvak aan, namelijk dat God de ceremoniële eredienst instelt, met bloedige offeranden en plechtigheden. Dat heeft geduurd tot op de komst van Christus en Johannes de Doper. En nu sluit de profetie van Joël als een sluitstuk daarop aan: "Het zal zijn in de laatste dagen, (zegt God)." In dat laatste tijdvak zal er geen verandering meer zijn in de openbare eredienst van God, waarin men gelovig God zal eren en dienen in wat Christus als de verhoogde Middelaar spreekt: "Het is geschied."

Wát geschied? Alles wat geschieden moest opdat God zou kunnen zijn de God van de zondaar en wij weer het eigendom van God zouden kunnen zijn. Dat is in de laatste dagen. En daarvan staat er: "Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees." Verheven, gezegende belofte.

Als wij aangegrepen worden door de ernst van een schepsel Gods te zijn die op reis is naar zulk een ontzaglijke eeuwigheid, wat willen wij dan worden? Een geestelijk mens! En wat komt er bij ons voor de dag? Vlees, en nõg eens vlees; een gevallen mens. Dat deed Paulus zeggen: "Wij weten, dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde." Onder dat woord "vlees" hebben wij te verstaan: zoals men geworden is in Adams bondsbreuk.

Nu geschiedt dit wonder der belofte, dat, als wij tot die laagte moeten afdalen: in alle opzichten vlees, een gevallen mens, zonder God, buiten God, Zijn Beeld missend en dervend de heerlijkheid Gods, dan staat daarvan: "Ik zal uitstorten van Mijn Geest." Als een plasregen! Die Geest zal dus aanbrengen wat een gevallen mens nodig heeft. Hebben wij niets, die Geest heeft echter alles, dat heeft Christus verworven. Daar is rijkdom, overvloed! Als dat opengaat, dan zouden wij nu al beginnen: "Lieve, zoete Hemelheer', wij danken U wel duizend keer." Daar het niet van onze kant kan komen, komt het nu alles van een andere zijde.

Mag ik dan een ieder opwekken: pak uw staat aan! Laat eens af van te strijden tegen God, van te trachten zelf een goed, rein, deugdelijk, heilig mens te worden, en neem die vernedering aan. Dan zult gij ervaren: "Als er iemand Gods Geest nodig heeft, dan ben ik het wel, anders komt er niets van mij terecht."

Daarbij hebben wij die belofte, dat Hij Zijn genade en Heilige Geest geven wil aan diegenen, die Hem met hartelijk zuchten zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken. Laat dan af van alle eigen heiligingswerk, maar steek eens af naar de diepte, bekennend: ik ben een zondaar, een groot zondaar, een verloren zondaar, waar geen verwachting meer van is, om dan uit die staat, hart en hand tot God op te heffen. Wij behoeven niet karig over God te denken. Hier lezen wij van uitstorten, als met stromen, dus overvloed van wat nodig is. Er is bij Hem rijkelijk, overvloedig!

Wij lezen verder: "En uw zonen en dochters zullen profeteren." Als wij onszelf wat kennen en op onszelf zien dat wij vlees zijn, wat gaan wij dan zeggen? "Wat moet er van mijn kinderen terechtkomen, want die zijn net zo ongelukkig als ik ben. O, staat van jammer en ongeluk!" Maar hier belooft God: "Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees", en dan wordt er aanstonds bijgevoegd: "En uw zonen en dochters zullen profeteren."

Wat is dat: profeteren? Worden die kinderen dan allemaal profeten en profetessen? Neen, dat houden die woorden niet in. Maar wij verstaan daaronder, dat zij zullen gaan spreken uit de verborgenheden van het Koninkrijk Gods. Dàt is profeteren. Heel het Koninkrijk Gods is een

afgesloten terrein, daar kan geen mens indringen, zelfs de allergeleerdste niet. Daar moet men in geleid, in gebracht worden. Daarvan zingen wij met de dichter:

Och, mocht ik, in die heilige gebouwen,
de vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog,
Zijn lieflijkheid en schone dienst aanschouwen! ...

Dat is een werk des Geestes Gods. En nu wordt aan de zonen en dochters, dus aan het zaad van de kerk, Gods Geest beloofd. Zien wij wel, dat wij, bij alle ernst des levens, niet bij de pakken behoeven neer te zitten? Helemaal niet. Wij zijn in de Naam van een Drieëinig God getekend door de doop, ook ons zaad. Och, dat wij het dan in alles bij Hem zoeken. Want Hij wil, dat wij met al onze zaken bij Hem zijn. Weest dan, zoals gij zijt, en met uw doop, bij Hem, en laat het een pleitgrond wezen. Zeg Hem open en eerlijk uw armoede en dood. Ja, wàt is vlees?! Vijandschap en tegenstand, maar verberg het niet voor Hem.

Vervolgens staat er: "En uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouden zullen dromen dromen." Wat voor onderscheid is er tussen een jong en een oud mens? Een jongeling staat in menig opzicht nog groen voor dit leven, waardoor hij heel wat teleurstellingen moet opdoen en er een hoop luchtkastelen ondersteboven gaan. Want het aardrijk is vervloekt wegens onze zonden. Nu staat hier van jongelingen, dat zij gezichten zullen zien. Dat is, om zo te spreken, dat de ogen gesloten worden voor het zien- en zinlijke, voor de wereld, waarin wij niets anders dan teleurstellingen opdoen, maar dat ontdekt worden de verborgenheden van het Koninkrijk Gods.

Voorts: "Uw ouden zullen dromen dromen." Een oud mens is niet droomachtig, want die slaapt, in tegenstelling tot een jong mens, weinig. Maar hier staat ook van de ouden: "Zij zullen dromen dromen." Wat zegt ons dat? Dat hun jeugd vernieuwd wordt als eens arends. Want waar de genade het hart gaat bezetten, waar blijft dan de ouderdom, waar blijven dan moeiten en gebreken? De genade brengt met zich mede, dat men opnieuw als jong is. De ene belofte volgt hier als het ware op de andere, inhoudend: zegen, zegen, niets dan zegen. Een totale vernieuwing, wedergeboorte, heiliging. Alles toebrenging door die Geest.

Dan volgt: "En ook op Mijn dienstknechten, en op Mijn dienstmaagden, zal Ik in die dagen van Mijn Geest uitstorten, en zij zullen profeteren." Onder dienstknechten en dienstmaagden worden verstaan, geknechten onder God, die niet links of rechts kunnen, gelijk wij lezen in Psalm 123:

Ik hef tot U, Die in de hemel zit,
Mijn ogen op, en bid;
Gelijk een knecht ziet op de hand zijns heren,
Om nooddruft te begeren,
En 't oog der maagd is op haar vrouw geslagen,
Om hulp of gunst te vragen;
Zo slaan wij 't oog op onze HEER, tot Hij
ook ons genadig zij.

Dienstknechten en dienstmaagden waren in die tijd lijfeigenen. Dat waren geen mensen die konden gaan staan en zitten, doen en laten zoals zij zelf wilden! Zij waren geknecht; zij waren van een ander. Maar van die geestelijke dienstknechten en dienstmaagden -- geknechten onder God -- die dus niet uit de weg kunnen, daar staat hier van, dat zij niets tekort zullen komen.

De wereld heeft het hare, de godsdienst en die hier uit de weg kunnen, hebben ook het hunne. En nu zegt God tot Zijn geknechten, op zulken: "Zal Ik van Mijn Geest uitstorten, en zij zullen profeteren", dat is: inzien in de verborgenheden van het Koninkrijk, en daar de gezegende, zalige vruchten van genieten ten leven.

Vervolgens: "En Ik zal wonderen geven in de hemel boven, en tekenen op de aarde beneden, bloed en vuur, en rookdamp. De zon zal veranderd worden in duisternis, en de maan in bloed, eer dat de grote en doorluchtige dag des Heeren komt." Hier wordt tegelijk opgelost waar de discipelen over spraken bij Christus' hemelvaart: "Heere, zult Gij in deze dagen aan Israël het koninkrijk wederoprichten?", dat is: een heilstaat in aanzijn roepen? Dat wordt hier tegelijkertijd opgeheven. Want hier staat, dat er allerhande grote ellenden zullen zijn: aardbevingen, natuurrampen en dat koninkrijken te niet zullen gaan, in bloed gesmoord zullen worden. Dat zijn de ellenden door de zonden, en de oordelen en gerichten Gods daarover, die zullen op dit benedenrond woeden.

Maar terwijl allerhande jammeren in deze wereld zullen plaats hebben -- in het tehuis van de lieden dezer wereld -- waardoor hun aangezichten zullen betrekken als een pot, zal blijven dat Christus het Hoofd van Zijn kerk is en blijft, en dat Hij de Zijnen zal zegenen, zal dienen, ten spijt van de hel en van alles wat hier op aarde zijn loop heeft.

Tot slot ook deze onverbreekelijke waarheid: "En het zal zijn, dat een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden." De zin, de inhoud is: hoe het hier op aarde ook zal zijn: bloed, vuur, rookdamp, de zon veranderd in duisternis, de maan in bloed, wàt er ook geschieden zal, dit blijft: dat wanneer wij de diepte van ons verderf, de grootheid van onze ellende, de verschrikkelijkheid van onze val kennen en alles ons uit de handen valt, maar bij ons alleen dat gekroonde Hoofd overblijft, wat God zegt: "Een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden."

Laat ons dan niet handelen in de geest van deze tijd met: "Och ja, wàt een tijd is het toch, hé? O, verschrikkelijk! En de Heere is zo ver geweken." Allerlei: "Och dits", en: "Och dats", en ... tegelijkertijd ons eigen leventje leven, met soms nog een "model-christen" te willen zijn, die het zo goed weet hoe schrikkelijk het wel is, en hoever het al gekomen is. Neen, neen, neen.

"En het zal zijn, dat een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden." Dus niet: die kàn zalig worden. Neen, maar: dat zàl gebeuren. Zal gebeuren? Ja, inderdaad! Christus heeft Zich gegeven tot een Zoenoffer voor onze zonden; Hij is gestorven voor de zonde, is opgestaan uit de doden en is gezeten ter rechterhand Gods des Vaders en heeft Zijn Geest uitgestort. Nu is Zijn plaats aan de rechterhand Gods des Vaders, als Hoofd van Zijn kerk. En die plaats ruimt Christus voor niets en niemand. Die plaats neemt Hij in, en vandaar zendt Hij Zijn Geest. Wanneer men dan uit de diepte van zijn verderf, uit de werkelijkheid van zijn staat, niets anders heeft dan Hèm alleen, dan is het: een zùllen zalig worden. Niet een kùnnen. Maar dat zàl dan gebeuren. Hoe ook de vijand woedt, hoe de hel zich daartegen ook verzet, dat zàl gebeuren. Opdat steeds weer openbaar zou worden, dat de Vader op het hoofd van Zijn Zoon gezet heeft een kroon van het fijnste goud. God de Vader huldt Hem als het gekroonde Hoofd van Zijn gemeente en Zijn rijk zal blijven bestaan.

Merkt dan eens in deze eerste prediking van Petrus aan, hoe hij naar het Woord van God grijpt en daarmee als de sleutel neemt tot opening van het paradijs en de genadedeur zó wijd openzet, dat, als er verslagenen zijn, die het niet weten, doch bij wie die woorden ingang vinden en die leer aannemen, dat naar Gods eeuwig onveranderlijk getuigenis insluit: hun heil, hun zaligheid!

De Heilige Geest, een Goddelijk Persoon, had op dat Pinksterfeest, toen Hij neerdaalde op die kleine gemeente, wel onmiddellijk drieduizend zielen kunnen neervellen in schuld en schande en in één oogwenk het waarachtige zielzaligende geloof kunnen werken, maar de Heilige Geest bediende Zich van Petrus en werkte door de verkondiging van het Evangelie. Laat ons daarom het Evangelie op prijs stellen als vrucht van Christus' arbeid, waardoor de Heilige Geest werkt en handelt.

Dat wij de genademiddelen die God verordend heeft dan ook eren, opdat wij zalig zouden worden, in het geloof worden gebouwd, in de liefde gesterkt en naar de wil van God gevormd worden, opdat wij straks kunnen ingaan in die stad die vele woningen heeft, wier Kunstenaar en Bouwmeester God is.

Dat God, die groot is in goedertierenheid, dit uitnemende feest -- dat de kroon geplaatst is op Christus' werk -- aan ons heilige, opdat een ieder voor zich zou verstaan, dat er dienaangaande hoop is voor ons en voor onze kinderen. Maar God vraagt ons op met ziel en lichaam en wil dat wij de wereld en alles buiten Hem verzaken; het alleen bij Hem zoeken bij Wie het alles is.

Verheffe Hij Zijn licht en aanschijn over ons. Zegene Hij Zijn Woord, heilige Hij het waartoe Hij het geeft, opdat het ons ten leven zij en dat de Naam van God daardoor verheerlijkt en geprezen worde tot in alle eeuwigheid. Amen.

Slotzang. Psalm 56: 5

Ik roem in God; ik prijs 't onfeilbaar woord; ...

Zegen.